

DEEL I. STURING EN FINANCIERING VAN GEZONDHEIDSZORGSYSTEMEN

I. STURING VAN DE GEZONDHEIDSZORG

II. FINANCIERING VAN DE GEZONDHEIDSZORG

1. Verschillende financieringsystemen
2. Financiering via belastingen
3. Financiering via sociale bijdragen
4. Particuliere verzekeringen
5. Eigen bijdragen van de patiënt

DEEL II. KLASSIEKE BESPARINGSMATREGELEN IN GEZONDHEIDSZORGSYSTEMEN

I. INLEIDING

II. STIJGENDE UITGAVEN IN DE GEZONDHEIDSZORG: TRENDS EN OORZAKEN

III. TECHNIKEN VOOR BESPARING VAN KOSTEN IN DE GEZONDHEIDSZORG

1. Inleiding
2. Controle op het aantal zorgactoren en de technologie
3. Hanteren van een groeinorm
4. Werken met budgetten
5. Betaling met forfaits en referentiebedragen
6. Beperkte dekking door de ziekteverzekering
7. Besparingsmaatregelen in het kader van geneesmiddelen
8. Besparingstechnieken met betrekking tot de vraagzijde

IV. CONCLUSIE

DEEL III. KOSTENBESPARENDE RICHTLIJNEN ALS NIEUWE BESPARINGSTECHNIEK

I. INLEIDING

II. SOORTEN KOSTENBESPARENDE RICHTLIJNEN IN DE GEZONDHEIDSZORG EN TRENDS

1. De expliciete opname van bindende kostenbesparende richtlijnen in het recht
2. De verwijzing naar (op te stellen) aanbevelingen of richtlijnen in wetgeving
3. Contractuele afspraken en verwijzingen naar richtlijnen
4. Labeling-systeem en richtlijnen
5. Verwijzing naar richtlijnen in individuele gevallen

DEEL IV. AANDACHT VOOR PATIËNTENRECHTEN, HET RECHT OP KWALITEITSVOLLE ZORG EN HET GEBRUIK VAN ZORGRICHTLIJNEN

I. INLEIDING

II. RECHTSPOSITIE VAN DE PATIËNT IN DE INTERNATIONALE CONTEXT

1. Inleiding
2. Rechtsbescherming van de patiënt in internationale verdragen en verklaringen
3. Patiëntenrechten in Europa

III. NATIONALE ONTWIKKELINGEN MET BETREKKING TOT DE RECHTSBESCHERMING VAN DE PATIËNT

1. De opkomst van individuele patiëntenrechtenwetten
2. De Belgische Wet betreffende de rechten van de patiënt
3. *Loi du 4 mars 2002 relative aux droits des malades et à la qualité du système de santé* in Frankrijk
4. De Nederlandse Wet op de geneeskundige behandelingsovereenkomst (WGBO)
5. *Charta der Patientenrechte* in Duitsland
6. Patiëntenrechten in het *common law* stelsel van het Verenigd Koninkrijk

IV. RECHT OP KWALITEITSVOLLE ZORG

1. Kwaliteitsvolle zorg in de Belgische Wet betreffende de rechten van de patiënt
2. De WGBO en 'de zorg van een goede hulpverlener'
3. Kwaliteit in de Franse patiëntenrechtenwet
4. Waarborgen voor kwaliteitsvolle zorg in Duitsland
5. Kwaliteitsvolle zorg in het Verenigd Koninkrijk

V. KLASSIEKE RICHTLIJNEN VOOR KWALITEITSVOLLE ZORG OF ZORGRICHTLIJNEN

1. Inleiding
2. Definïering van de klassieke richtlijnen voor kwaliteitsvolle zorg of zorgrichtlijnen

3. Zorgrichtlijnen versus andere documenten omtrent kwaliteitsvolle zorg
4. Doelstellingen van zorgrichtlijnen
5. Voor- en nadelen van zorgrichtlijnen
6. Richtlijnontwikkeling in het kader van beroepsorganisaties en gouvernementele adviesorganen

DEEL V. IMPACT VAN ZORGRICHTLIJNEN OP KWALITEITSVOLLE ZORG EN MEDISCHE AANSPRAKELIJKHEID

I. INLEIDING

II. KLASSIEKE RICHTLIJNEN VOOR KWALITEITSVOLLE ZORG IN DE RECHTSPRAAK

1. Het zorgvuldigheidscriterium als normatief criterium
2. Richtlijnen als toetssteen voor zorgvuldig handelen
3. Het volgen van een richtlijn kan onzorgvuldig zijn
4. Belang van protocollen en codes voor organisatorische afspraken
5. Gemotiveerd afwijken van richtlijnen voor kwaliteitsvolle zorg
6. Het naleven van richtlijnen als wettelijke verdediging bij een aansprakelijkheidsvordering

III. CONCLUSIE

DEEL VI. IMPACT VAN KOSTENBESPARENDE RICHTLIJNEN OP KWALITEITSVOLLE ZORG EN MEDISCHE AANSPRAKELIJKHEID

I. INLEIDING

II. KWALITEITSVOLLE ZORG, ZORGVULDIGHEIDSNORM EN KOSTENBESPARENDE RICHTLIJNEN

1. Kostenbesparende richtlijnen en zorgvuldigheidsnorm
2. Economische overwegingen versus de zorgvuldigheidsnorm
3. Het al dan niet bindend karakter van de kostenbesparende richtlijn versus de zorgvuldigheidsnorm
4. Aansprakelijkheid van instellingen die maatregelen nemen om kosten te besparen
5. Kostenbesparende richtlijnen en informatieplicht

DEEL VII. AANBEVELINGEN VOOR HET GEBRUIK VAN KOSTENBESPARENDE RICHTLIJNEN

I. INLEIDING

II. AANBEVELINGEN BIJ DE OPNAME VAN KOSTENBESPARENDE MAATREGELEN IN WETGEVING

1. Maak richtlijnen die inhoudelijk en procedureel kwalitatief in orde zijn
2. Waakzaam zijn voor de democratische totstandkoming van de kostenbesparende richtlijn
3. Naar voldoende transparantie in geval van financiële steun door derden
4. Belang van specifieke expertise bij het opstellen van kostenbesparende richtlijnen
5. Aandacht voor zorgvuldigheid bij het opstellen van richtlijnen in het licht van de aansprakelijkheid van opstellers van richtlijnen
6. Houd kostenbesparende richtlijnen in bindende wetgeving up-to-date
7. Aandacht voor de gevolgen van een wijziging van de richtlijn
8. Het bestraffen van niet-naleving versus het belonen van naleving van kostenbesparende richtlijnen
9. Biedt een *no-fault* compensatiesysteem een oplossing?

BIJLAGEN - BIBLIOGRAFIE - TREFWOORDENREGISTER